

## عنوان مقاله:

مدلسازی مفهومی حد مصرف عقلانی از منظر اسلام

## محل انتشار:

دوفصلنامه مطالعات اقتصاد اسلامی، دوره 6، شماره 11 (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

## نویسندگان:

مهدی صادقی شاهدانی - دانشیار دانشکده معارف اسلامی و اقتصاد، دانشگاه امام صادق (ع)

حمیدرضا مقصودی - دانشجوی دکتری اقتصاد اسلامی، دانشکده معارف اسلامی و اقتصاد، دانشگاه امام صادق (ع)

مصطفی رشیدی طغرالجردی - دانشجوی دکتری مدیریت دولتی، دانشگاه علامه طباطبائی

## خلاصه مقاله:

حد مصرف بهینه از مسائلی است که سال هاست در مکاتب مختلف مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفته است. رهبانیت در مصرف، مصرف حداکثری به منظور حداکثر سازی لذت و مطلوبیت افراد، سازمان ها و جوامع و مصرف حد میانه و حد مصرف عقلانی از پیشنهاداتی است با توجه به انگیزه ها و اهداف مکاتب مختلف توسط نظریه پردازان مطرح شده است. از این رو شناسایی ابعاد مدل بهینه مصرف از دیدگاه اسلام، جایگاه ویژه ای دارد. این تحقیق در صدد آن است که با بررسی منابع اسلامی، گونه های مختلف شاخص های مصرفی تایید و یا رد شده از دیدگاه اسلام را بررسی کرده و محدوده مصرف عقلانی در این مکتب را معرفی کند. لذا سوالی که در این نوشتار به دنبال رسیدن به پاسخ آن هستیم این است که محدوده مصرف عقلانی در اسلام چگونه است استراتژی این پژوهش کیفی و روش استفاده شده در آن تحلیل تماتیک است و متون و اسناد کتابخانه ای در این زمینه مورد بررسی قرار گرفته است. در نهایت مدل مفهومی استخراج شده، در سه محور مصرف افراطی، مصرف عقلانی و مصرف تفریطی به همراه مولفه های آن ها معرفی شده است. مولفه های مصرف افراطی عبارت از اسراف، تبذیر، اتراف، اضاعه و حرص، مولفه های مصرف متعادل عبارت از عدالت، انصاف، قوام، قناعت و شکر و مولفه های مصرف تفریطی عبارت از اقتار، بخل و امساک، نامت و عسر و حرج می باشند. جهت دستیابی به این مولفه ها، شریعت اسلامی قواعدی را مورد استفاده قرار می دهد که این قواعد عبارتند از قاعده نفی عسر و حرج، قاعده لاضرر و قاعده عدم افراط و عدم تفریط

## کلمات کلیدی:

مصرف، حد عقلانی، مدلسازی مفهومی، افراط، تفریط

## لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/763777>

